

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

รายวิชา ง21101 การงานอาชีพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งานเกษตร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 38 เรื่อง ปฏิบัติการจัดสวนในภาชนะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1

เวลา 15 คาบ

เวลา 1 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิต และครอบครัว

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ง 1.1 ม.1/1 วิเคราะห์ขั้นตอนการทำงานตามกระบวนการทำงาน

ตัวชี้วัดปลายทาง

ง 1.1 ม.1/2 ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานด้วยความเสียสละ

ง 1.1 ม.1/3 ตัดสินใจแก้ปัญหางานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความหมายของการจัดสวนในภาชนะ (K)
- จัดสวนในภาชนะที่ออกแบบไว้ (P)
- เห็นประโยชน์ของการจัดสวนในภาชนะที่ออกแบบไว้ด้วยตนเอง (A)

3. สาระสำคัญ

การจัดสวนในภาชนะหรือที่เรียกว่า การจัดสวนถาด เป็นการจัดสวนโดยการยอสวนและจำลองธรรมชาติ มาไว้ในภาชนะ เช่น ถาดดินเผา ตู้ปลา โหลแก้ว หรือขวดน้ำพลาสติก

4. สารการเรียนรู้

การจัดสวนในภาชนะ

- ปฏิบัติการจัดสวนในภาชนะ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการแก้ปัญหา
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. อยู่อย่างพอเพียง
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. คำถามสำคัญ

การจัดสวนในภาชนะเหมาะกับผู้ที่ไม่มีพื้นที่ภายในบ้านมากหรือน้อย เพราะเหตุใด

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

กระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ GPAS 5 Steps

ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge)

1. นักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เดิมจากคาบเรียนที่แล้วเกี่ยวกับการหาแบบภาพการจัดสวนในลักษณะที่ตนเองสนใจ
2. นักเรียนร่วมกันเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการลงมือปฏิบัติการจัดสวนในลักษณะ ดังตัวอย่าง

อุปกรณ์

- ช้อนปลูกหรือช้อนเล็ก
- อุปกรณ์คีบปลายแหลม
- กระบอกฉีดน้ำ
- แพรงขนอ่อน
- ป้ายกิ่งกาวซิลิโคนและกาวซิลิโคนชนิดแห้ง

วัสดุ

- อิฐมอญ
- ขี้เถ้าแกลบ
- ดินผสม
- ดินทราย
- หินสี
- แก่นไม้
- ตุ๊กตาประดับ

ภาชนะ

- ภาชนะดินเผา

พรรณไม้

- กุหลาบหิน
- สับปะรดสี
- กระบองเพชรขนาดเล็กพันธุ์ต่าง ๆ

3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ร่วมกันออกแบบการจัดสวนในภาชนะมา 2 แบบ โดยลงในแบบที่ 1 และแบบที่ 2 แล้วเลือกแบบสวนในภาชนะ 1 แบบ ลงมือจัดตามที่ออกแบบไว้ จากนั้นบันทึกผลการปฏิบัติ ลงในแบบบันทึกในชิ้นงานที่ 7 เรื่อง ปฏิบัติการจัดสวนในภาชนะ

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความเรียบร้อยของอุปกรณ์ โดยการล้างทำความสะอาด และจัดเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อย

5. นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เข้าใจเป็นความรู้ร่วมกัน ดังนี้

การจัดสวนในภาชนะหรือที่เรียกว่า การจัดสวนถาด เป็นการจัดสวนโดยการย่สวน และจำลองธรรมชาติมาไว้ในภาชนะ เช่น ถาดดินเผา ตู้ปลา โหลแก้ว หรือขวดน้ำพลาสติก

ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill)

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการปฏิบัติการจัดสวนในภาชนะตามการออกแบบของกลุ่มตนเอง หน้าชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

กิจกรรมนี้สร้างเสริมทักษะศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสาร

7. นักเรียนร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติการจัดสวนในภาชนะว่า พบปัญหาขณะปฏิบัติหรือไม่ และแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

8. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น โดยตอบคำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้

- การจัดสวนในภาชนะเหมาะกับผู้ที่พื้นที่ภายในบ้านมากหรือน้อย เพราะเหตุใด

(ตัวอย่างคำตอบ พื้นที่น้อย เพราะด้วยพื้นที่ที่มีจำกัดและสะดวกต่อการดูแลรักษา)

9. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับวิธีการทำงานให้เห็นการคิดเชิงระบบและวิธีการทำงาน ที่มีแบบแผน

ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating)

10. นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปจัดสวนในภาชนะแก่ครอบครัวที่มีพื้นที่บริเวณบ้านที่จำกัด และสามารถนำไปสร้างรายได้ในครอบครัวต่อไป

11. นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียนรู้และหลังการทำกิจกรรม ในประเด็นต่อไปนี้

- สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร
- นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- เพื่อนนักเรียนในกลุ่มมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- นักเรียนพึงพอใจกับการเรียนในวันนี้หรือไม่ เพียงใด
- นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมทั่วไป ได้อย่างไร

จากนั้นแลกเปลี่ยนตรวจสอบขั้นตอนการทำงานทุกขั้นตอนว่าจะเพิ่มคุณค่าไปสู่สังคม
เกิดประโยชน์ต่อสังคมให้มากขึ้นกว่าเดิมในขั้นตอนใดบ้าง สำหรับการทำงานในครั้งต่อไป

9. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning เน้นสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
3. วัสดุ อุปกรณ์สำหรับการจัดสวนในภาชนะ
4. แหล่งการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต
5. www.iadclass.com
6. www.iadth.com

10. การประเมินการเรียนรู้

1. ประเมินความรู้ เรื่อง ปฏิบัติการจัดสวนในภาชนะ (K) ด้วยแบบทดสอบ
2. ประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม (P) ด้วยแบบประเมิน
3. ประเมินชิ้นงาน เรื่อง ปฏิบัติการจัดสวนในภาชนะ (P) ด้วยแบบประเมิน
4. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน (A) ด้วยแบบประเมิน

11. แบบประเมินตามสภาพจริง (Rubrics)

แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
กระบวนการ ทำงานกลุ่ม	มีการกำหนดบทบาท สมาชิกชัดเจน และมีการชี้แจงเป้าหมาย การทำงาน มีการปฏิบัติงานร่วมกัน อย่างร่วมมือร่วมใจ พร้อมกับการประเมิน เป็นระยะ ๆ	มีการกำหนดบทบาท สมาชิกชัดเจน มีการชี้แจงเป้าหมาย อย่างชัดเจน และปฏิบัติงานร่วมกัน แต่ไม่มีการประเมิน เป็นระยะ ๆ	มีการกำหนดบทบาท เฉพาะหัวหน้า ไม่มีการชี้แจงเป้าหมาย อย่างชัดเจน ปฏิบัติงานร่วมกัน ไม่ครบทุกคน	ไม่มีการกำหนด บทบาทสมาชิก และไม่มีการชี้แจง เป้าหมาย สมาชิก ต่างคนต่างทำงาน

แบบประเมินชิ้นงาน เรื่อง ปฏิบัติการจัดสวนในภาชนะ

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
ขั้นตอนการจัดสวน ในภาชนะ	อธิบายการจัดสวน ในภาชนะได้ตามขั้นตอน ที่ต้อง เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม กับประเภทของงาน สามารถแนะนำวิธีการ ปฏิบัติงานให้เพื่อนปฏิบัติ ตามได้	อธิบายการจัดสวน ในภาชนะได้ตามขั้นตอน ที่ต้อง เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม กับประเภทของงาน สามารถปฏิบัติงานได้ ด้วยตนเอง	อธิบายการจัดสวน ในภาชนะได้ตามขั้นตอน เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ ได้อย่างเหมาะสม สามารถปฏิบัติงาน ตามขั้นตอนที่ครูแนะนำ ได้	อธิบายการจัดสวน ในภาชนะ ได้อย่างเหมาะสม ตามขั้นตอน แต่เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ ผิดประเภทของงาน

ชิ้นงานที่ 7 เรื่อง ปฏิบัติการจัดสวนในภาชนะ

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
ชื่อ _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

ได้ _____ คะแนน
คะแนนเต็ม 10

นักเรียนแบ่งกลุ่ม ร่วมกันออกแบบการจัดสวนในภาชนะมา 2 แบบ โดยวาดลงในแบบที่ 1 และแบบที่ 2 แล้วเลือกแบบสวนในภาชนะ 1 แบบ ลงมือจัดตามที่ออกแบบไว้ จากนั้นบันทึกผลการปฏิบัติลงในแบบบันทึก (บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ)

แบบที่ 1	แบบที่ 2

แบบบันทึก
1. การวิเคราะห์งาน 1) นักเรียนเลือกจัดสวนในภาชนะประเภทใด _____ 2) การจัดสวนในภาชนะที่ออกแบบต้องใช้พรรณไม้และวัสดุ อุปกรณ์อะไรบ้าง _____ 2. การวางแผนการทำงาน กลุ่มของนักเรียนวางแผนการทำงานอย่างไร _____ 3. การปฏิบัติงาน 1) ขณะปฏิบัติงาน กลุ่มของนักเรียนพบปัญหาหรือไม่ อย่างไร _____ 2) กลุ่มของนักเรียนแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร _____

แบบบันทึก

4. การประเมินผล

1) ผลงานของกลุ่มนักเรียนอยู่ในระดับใด

☐

ดีมาก

☐

ดี

☐

พอใช้

☐

ควรปรับปรุง

2) นักเรียนต้องการปรับปรุงผลงานของกลุ่มตนเองให้ดีขึ้นในเรื่องใด และมีแนวทางการปรับปรุงอย่างไร

แบบประเมินผลงานสำหรับครู

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	2	1
1. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ	☐	☐
2. การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงาน อย่างเหมาะสมกับงานและปลอดภัย	☐	☐
3. การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	☐	☐
4. การแก้ปัญหาในการทำงาน	☐	☐
5. ความเรียบร้อย แข็งแรงของผลงาน	☐	☐
รวม _____ คะแนน		

เกณฑ์การประเมิน	
ระดับคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-10	4 (ดีมาก)
7	3 (ดี)
6	2 (พอใช้)
ต่ำกว่า 6	1 (ควรปรับปรุง)

ผลการประเมินระดับคุณภาพ	
☐	4 (ดีมาก)
☐	3 (ดี)
☐	2 (พอใช้)
☐	1 (ควรปรับปรุง)

ข้อเสนอแนะ _____

ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน
(____/____/____)

เฉลยชิ้นงานที่ 7 เรื่อง ปฏิบัติการจัดสวนในภาชนะ

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
ชื่อ _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

ได้ _____ คะแนน
คะแนนเต็ม 10

นักเรียนแบ่งกลุ่ม ร่วมกันออกแบบการจัดสวนในภาชนะมา 2 แบบ โดยวาดลงในแบบที่ 1 และแบบที่ 2 แล้วเลือกแบบสวนในภาชนะ 1 แบบ ลงมือจัดตามที่ออกแบบไว้ จากนั้นบันทึกผลการปฏิบัติ ลงในแบบบันทึก (บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ) (ตัวอย่างคำตอบ)

แบบที่ 1	แบบที่ 2
(ภาพวาดแผนผังการจัดสวนในภาชนะ แบบที่ 1)	(ภาพวาดแผนผังการจัดสวนในภาชนะ แบบที่ 2)

แบบบันทึก
1. การวิเคราะห์งาน 1) นักเรียนเลือกจัดสวนในภาชนะประเภทใด (ประเภทสวนถาดแบบขึ้น) 2) การจัดสวนในภาชนะที่ออกแบบต้องใช้พรรณไม้และวัสดุ อุปกรณ์อะไรบ้าง (บอนไซ มอสส์ ฤๅษีผสม ดิน ปุ๋ยคอก ทรายหยาบ ก้อนหิน ขอนปลูก กระบอกลีตน้ำ น้ำสะอาด) 2. การวางแผนการทำงาน กลุ่มของนักเรียนวางแผนการทำงานอย่างไร (ออกแบบสวนถาดร่วมกัน แล้วแบ่งหน้าที่กันทำงาน) 3. การปฏิบัติงาน 1) ขณะปฏิบัติงาน กลุ่มของนักเรียนพบปัญหาหรือไม่ อย่างไร (ไม่พบ) 2) กลุ่มของนักเรียนแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร (-)

แบบบันทึก

4. การประเมินผล

1) ผลงานของกลุ่มนักเรียนอยู่ในระดับใด

☐

ดีมาก

☒

ดี

☐

พอใช้

☐

ควรปรับปรุง

2) นักเรียนต้องการปรับปรุงผลงานของกลุ่มตนเองให้ดีขึ้นในเรื่องใด และมีแนวทางการปรับปรุงอย่างไร

(การเลือกใช้พรรณไม้ โดยจะเลือกใช้พรรณไม้ที่มีสีสันทนและลวดลายแตกต่างกันมากกว่านี้)

แบบประเมินผลงานสำหรับครู

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	2	1
1. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ	☐	☐
2. การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงาน อย่างเหมาะสมกับงานและปลอดภัย	☐	☐
3. การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	☐	☐
4. การแก้ปัญหาในการทำงาน	☐	☐
5. ความเรียบร้อย แข็งแรงของผลงาน	☐	☐
รวม _____ คะแนน		

เกณฑ์การประเมิน	
ระดับคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-10	4 (ดีมาก)
7	3 (ดี)
6	2 (พอใช้)
ต่ำกว่า 6	1 (ควรปรับปรุง)

ผลการประเมินระดับคุณภาพ	
☐	4 (ดีมาก)
☐	3 (ดี)
☐	2 (พอใช้)
☐	1 (ควรปรับปรุง)

ข้อเสนอแนะ _____

ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน
(____ / ____ / ____)